

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Dziecka
Marek Michalak

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH
Adam Bodnar

GAB.422.4.2015.BS
V. 543.9.2015

Warszawa, 16 października 2015 roku

Pani
Joanna Kluzik-Rostkowska
Minister Edukacji Narodowej

Estymowa Pani Minister,

z najwyższym niepokojem obserwujemy zaostrzającą się debatę publiczną i polaryzację stanowisk wokół kwestii przyjęcia do Polski ofiar wojny na Bliskim Wschodzie i pomocy, jaką nasz kraj chce zaoferować ludziom próbującym chronić swoje życie.

Niestety ofiarami tego procesu stają się również dzieci i młodzież. Obserwuje się falę niechęci i agresji wobec innych, nawet tych, którzy mieszkają wśród nas od wielu lat, są naszymi sąsiadami, również koleżankami i kolegami ze szkolnej ławy. Manifestacja przeciwników pomocy ofiarom wojny przeniosła agresję na młodzież, która zwróciła się przeciw jednemu ze swoich kolegów. Słowa cudzoziemiec i uchodźca nabierają w ustach młodych ludzi znaczeń pejoratywnych i nienawistnych. Powodują, że zapomina się o wartościach, które szkoła ma krzewić - otwartości na drugiego człowieka, empatii, niesienia pomocy będącym w potrzebie bliźnim.

W tej sytuacji szkoła, dyrektorzy, nauczyciele potrzebują nadzwyczajnego wsparcia – szkoleń i doradztwa w zakresie przeciwdziałania mogącej się pojawić w szkole fali przemocy, inspirowanej przez język nienawiści dorosłych.

25 lat Konwencji
o Prawach Dziecka

Apelujemy do Pani Minister o użycie wszystkich będących w dyspozycji Pani resortu sił i środków w celu wsparcia szkoły. Z pewnością doświadczenia dyrektorów i nauczycieli szkół, które mają praktyczną wiedzę w integracji dzieci uchodźców są warte upowszechnienia.

Zadanie, przed którym stanął nasz kraj, powinniśmy wykorzystać jako wielką, narodową lekcję tolerancji. Rozmawiajmy o potrzebie akceptacji wszystkich ludzi – bez względu na wyznanie, kolor skóry, niepełnosprawność, poglądy, fryzurę czy ubranie. To nie one decydują o wartości człowieka. Jedyną miarą oceny innego człowieka powinno być jego postępowanie zgodne lub nie z obowiązującym prawem i uniwersalnymi wartościami. Podkreślamy, że nienawiść jest siłą, która może tylko niszczyć - i to nie tylko tych, przeciwko którym jest skierowana, ale także tych, którzy ją odczuwają.

Szkoła może i powinna odegrać znaczącą rolę w tej narodowej lekcji tolerancji. To właśnie tutaj młodzi ludzie powinni otrzymać niezbędną wiedzę na ten temat, a także nauczyć się, co znaczy empatia i tolerancja w praktyce. Mądrze zainicjowaną dyskusję przeniosą potem do swoich rodzin.

Młodzież zawsze potrzebowała szczerzej, partnerskiej rozmowy na temat problemów dnia codziennego. Wykorzystajmy to, posiłkując się dobrymi wzorcami i sprawdzonymi metodami pracy pedagogicznej. Młodzi ludzie bardzo tego dzisiaj potrzebują, by odnaleźć się bez krzywdy dla innych w otaczającej nas rzeczywistości.

Jednocześnie deklarujemy wsparcie, którego Rzecznik Praw Dziecka i Rzecznik Praw Obywatelskich mogą w tej kwestii udzielić. Jesteśmy pewni, że również organizacje społeczne i eksperci współpracujący z RPO i RPD, zajmujący się tymi tematami od lat, z dużym zaangażowaniem włączą się w kampanię przeciwdziałania agresji i mowy nienawiści. Ich doświadczenie, opracowane materiały, a czasami też niezależność od szkoły i nauczycieli, może bardzo wzmocnić tak niezbędną pracę wychowawczą. Z młodzieżą musimy rozmawiać i pracować korzystając z każdego dobrego wzorca czy wypracowanej metody. Młodzi ludzie bardzo tego dzisiaj potrzebują. Zróbmy to wspólnie.

Z wyrazami szacunku
Marek Piwik *Bohdan*